Rõndablaðið
sosialurin

Ábyrgdarblaðstjóri: Jan Müller
Fyritøkusstjóri: Kristjan Dahl
Ljósmyndari: Kalmar Lindenskov

Blaðfólk: Randi Jacobsen - Dagny Joensen - Torfinn Smith - Hilmar Jan Hansen - Justinus Eidesgaard

Útgevari, uppseting og prent: P/f Sosialurin
Bústaður: Argjavegi 26, Argjum

Postadr.: Postsmoga 76, 110 Tórshavn
Telefon: 11820
Telefax: 14720

Fara vit at duga at umsita olju-milliardirnar?

Oddagrein

NÚ bert eitt ár er til, at oljuframleiðsla fer í gongd tætt við føroyska fiskimarkið kundi verið spurt, nær slík framleiðsla man fara í gongd á okkara egna øki. Fyri at svara hesum spurningi mugu vit fyrst kenna úrslitið av seismisku kanningunum hjá Western. Harnæst skal boring siga okkum, um olja í heila tikið finst í føroysku undirgrundini. Enn vita vit tað ikki.

ONKUR vil tí halda, at tað er alt ov tíðliga nú at seta spurningin: finna vit olju, hvat skulu vit so gera við oljumilliardirnar.? Tað er í hvussu so er nógv, sum longu nú bendir tann vegin, at olja er í okkara undirgrund. Er hon har og kanningarnar ganga sína gongd og vit eru so heppin at raka við olju stutt eftir, at boring er byrjað, so fara tað at ganga millum 5 og 10 ár, áðrenn verulig framleiðsla kann byrja.

ÍMYNDA vit okkum, at talan verður um fleiri oljukeldur av tí slagnum, sum bretar hava funnið og nú byrja framleiðslu frá, so kemur hetta at kollvelta tað litla føroyska samfelagið. Bert tann eina bretska keldan, sum funnin er, Foinaven, er mett at kunna framleiða umleið 100.000 tunnur um dagin. Rokna við tað um til pengar, so framleiðir henda eina keldan fyri 3,5 milliardir krónur um árið. Ein stórur partur av hesum fer í bretska statskassan umframt at hetta gevur arbeiði til nógv fólk í landi og harvið skapar umsetning í nógum liðum. Sammeta vit fólkatalið í Føroyum og Bretlandi, er greitt, at bert ein slík kelda kann fáa sera stóra ávirkan á allan samfelgsbúskapin.

VERÐUR talan so um fleiri keldur av hesum slag, tosa vit um ørandi peningaupphæddir, sum skulu umsitast av hesum fátali av føroyingum. Eru vit tá í heila takið tilreiðar at taka ímóti eini so koliosalari avbjóðing? Verður ikki løgd so stór ábyrgd á tey, sum skulu stýra samfelagnum og á vinnulívið, at okkum nýtist ein heilt øðrvísi hugburð til pengar og samfelagið sum heild! Kemur henda hugburðsbroyting ikki, verður tað so ikki tann gamla søgan umaftur, har lokalpolitikarar og vinnulívsfólk (hari bankafólk) blindað av tí gylta gullinum og uttan ábyrgd fara at oysa út av øllum!

ER stórur møguleiki fyri at finna olju, so er tað als ikki ov tíðliga nú at gera sær tankar um, hvussu oljumilliardirnar skulu brúkastso ella so. Í tí sambandi hevði verið gott við einum breiðum orðaskifti, sum vit eisini hava lýst eftir her í blaðnum. Hvør skal taka avgerðirnar um, hvat eitt oljuyvirskot skal brúkast til. Hvussu brynja vit okkum út til at taka ímóti oljuni. Hetta er tann stóri spurningurin, sum vit longu nú eiga at tosa um.

Sosialurin

Edmund og Hurd um marknaósemjuna:

Samráðingarmøguleikin ikki troyttur

Alt má gerast fyri at sleppa undan at fara til Haag dómstólin

Douglas Hurd, uttanríkisráðharri

I gjár hittu teir báðir á fundir, Edmund Joensen, løgmaður og bretski uttanríkisráðharrin Douglas Hurd fyri at tosa um marknaósemjuna millum Føroyar og Bretland.

Úrslitið av fundinum er at tað verður hildið fram við at samráðast um eina loysn. Í einum tíðindaskrivi verður sagt, at alt eigur at verða gjørt fyri at sleppa undan at fara til domstólin í Haag við málinum.

Enn eru so heldur ikki allar samráðingarmøguleikar úttømdir, og tí eigur at verða hildið fram við samráðingunum siga teir báðir.

Politisku myndugleikarnir í báðum londunum fara eisini at fylgja væl við gongdini og gera sítt til, at ein loysn verður funnin við samráðingarborðið.

Vit prenta her skrivi frá teimum báðum eftir fundin.

Tíðindafrágreiðing frá fundi løgmans við bretska uttanríkismálaráðharran Douglas Hurd í Keypmannahavn 8. februar 1995:

Váttast kann,

at vit vinarliga hava greitt hvørjum øðrum frá okkara sjónarmiðum um landgrunnsmarkið,

at vit eru samdir um, at stórur tørvur er á at fáa

Arni Olafson, samráðingarleiðari hevur víst á, at samráðingarmøguleikarnir eru ikki troyttir. Hetta staðfesta løgmaður og Hurd nú

marknamálið loyst,

at vit vilja heita á embætismannanevndirnar at halda fram við royndum teirra at finna eina loysn, og

at vit vilja halda fram við at fylgja væl við, um nóg munandi framstig henda í samráðingunum.

Og viðvíkjandi vandanum fyri at málið verður lagt inn fyri **Altjóða Domstólin,**

at okkum dámar betur eina samráðingarloysn, og

at allir samráðingarmøguleikar enn ikki eru troyttir.

900

undirskriftir áðrenn Grækarismessu

Kravið er ein tjóðfundur undir ST-yvirumsjón

Zakarias Wang vil, saman við øðrum, hava ein tjóðfund í lag. Hesum hava tey virka fyri síðani einaferð í heyst, og nú hava tey sett sær fyri, at freistin at skriva undir fundarkravið, er á Grækarismessu.

Í einum tíðindaskrivi sigur Zakarias Wang, at ein tjóðfundur verður valdur av fólkinum,og hann hevur fullveldi til at taka allar avgerðir um lagnu okkara. Zakarias Wang sigur, at eitt krav um ein tjóðfund kann bert reisast sum eitt fólkaitak. Ein avleiðing av tí vanstýri, sum vit hava havt í mong ár, er at allir stovnar, sum virka her á landi, eru settir við útlendskari løggávu, og teir hava ikki myndugleika til at tosa fólksins søk.

Stigtakarin sigur, at tað er til fánýtis at venda sær til donsku stjórnina, tí hon hevur ongantíð tikið okkara støðutakan til eftirtektar, og tí fara tey at venda sær til Margretu drottning við ynskinum um ein tjóðfund. Men stigtakararnir viðurkenna, at hon sum drottning ikki kann gera nógv fyri at hjálpa okkum í hesum máli. Tí skal boðast drottningini frá, at tey fara at venda sær til ST-aðalskrivaran við umboðum, at hann skipar fyri vali til ein tjóðfund undir ST-yvirumsjón.

Zakarias Wang sigur, at til tess at eitt fólkaitak verður tikið til eftirtektar er vanligt, at eini tvey prosent av fólkinum skulu undirrita, og tað ivast hann ikki í at tað ber til.

Á Grækarismessu kemur ST-aðalskrivarin til Keypmannahavnar, og hildið verður høskiligt at handa honum og drottningini undirskriftirnar tá.

tór.-

Zakarias Wang fer nú, saman við øðrum, at savna enn fleiri undirskriftir enn tey frammanundan hava fingið